

[ran Arabistan İlkilerinin Blge İlkelerine Yansmas](#)

Ocak aramba gn Kuveyt Dileri Bakan ve Babakan birinci yardımcıs eyh Sabah Halid El-Sabah 25 .Kuveyt Emirinin mesajı ran Cumhurbaşkan Hasan Ruhani'ye ulaştırmak amacıyla Tahran'a geldi

Aran Haber Agency: Kuveyt Dileri Bakan mesajla ilgili olarak u aklamalarda bulundu: Bu mektubun .ierii Fars Krfezi İlkelerinin ran ile ibirlikleriyle ilgilidir

Yine konuyla ilgili olarak Halit El-Cabbarullah Kuveyt'te bulunan Avustralya Bykeliliinde katld milli gn dolaysıyla dzenlenen programda, ran Cumhurbaşkan Hasan Ruhani'nin Arabistan ile ran arasında .arabulucuk yapan 8 İlkeden biri oldu ynndeki aklamalarına vurgu yaptı

ran ile baz Fars Krfezi Arap İlkeleri arasındaki iliki Suudi Arabistan'a ballklar sebebiyle blgede slami uyann balamamasıyla deiime ve karmaaya urad ve bu byk karmaayla blgedeki anlamazlık zemini ve .rekabat daha da byd

Bu iki İke arasındaki kmazn en tepe noktas, yle ki uan krize dnm durumdadır, bu anlamazlık nedenini getiimiz yıl Umre merasimine katılan ranlı iki gence yapılan saldırıda, eyh Nemr'in idam edilmesinde ve ayn gn Arabistan'n ran'n Tahran ve Mehed kentlerinde bulunan bykeliliine ve konsolosluuna yapılan .saldırda aramak gerekir

Suudi Arabistan ve Bahreyn'in diplomatik ilişkilerini sona erdirmesi de yine bu saldırının ardından gerekleti ve o dnem dier baz Arap İlkeleri Tahran'da bulunan bykelilerini geri arıttı, elbette daha sonra .Cibuti gibi baz nemsiz İlkelerde ilişkilerini sona erdirdiler

Arabistan tarafından bitirilen Arabistan-ran ilişkileri iki İke arasındaki souk sava iddetlendirdi ve Bahreyn, Yemen, Suriye, Irak ve Lbnan' bu souk savata getiimiz birkaç yıllık taraflar olarak .tanımlayabiliriz

Bahreyn: Halife Hanedan ve Suud Hanedan için kız altındaki ate

Bahreyn'deki halk kıyamın zerinden 5 yıl gemitir ve bu inkılap uan altnc ylna girmektedir yle ki, Halife Hanedan Rejimi siper glerin (BAE ve Arabistan askeri gleri) Pakistan paralı askerleri ve ngiliz karar mercileri bu kıyam bastırmaya kalktı ve inkılap hareketini bastırmak amacıyla siyasi ve dini birok nderi .tutukladılar

uan Halife Hanedan Rejiminince tutuklu bulunan nklbn en nde gelen yz eyh sa Kasm İkenin manevi lideridir ve 200 gnden fazla bir stedir Halife Hanedan Rejimi gleri tarafından evinde hapis tutulmaktadır .ve Bahreyn mahkemesince vatandal iptal edilmi ve evinden kt anda tutuklanacaktır

Halife Hanedan her ne kadar bu hareketi kontrol ediyor gnse de ancak rejim tarafından ilenen cinayetler uluslararası camia tarafından birok kez knanmasna neden oldu yle ki uluslararası arenada bu .rejimi knamak için birok bildiri yayımland

Bahreyn'deki durum bir nevi kız altındaki atee dnt ve her an tekrar alevlenebilir zellikle de inkılaplar getiimiz 5 yıl boyunca barlı bir yol izlemektedir ve inkılaplar eyh sa Kasm'n tutuklanmas halinde baka .bir yol izleyecekleri tehdidinde bulunmaktadırlar

.unu söyleyebiliriz ki Bahreyn Arabistan için bir kriz noktasıdır ve Arabistan bu krizi yönetmeyi baaramamıştır

Yemen: Arabistan'n Vietnam'

Mart 2015'te Suudi Arabistan liderliğindeki blge İlkelerinden oluşan koalisyonun Yemen'e "keskin 26 .frtna" ad altında balattı hava saldırısıyla Arabistan'n inkılap Yemen halkına karşı sava balam oldu

Bu operasyon Mensur Hadi hükümetini desteklemek, Ensarullah'a karşı ve bakan Sanaa ve Yemen'in Kuzey blgelerinin kontrol elinde bulunan Yemen eski Cumhurbaşkanı Ali Abdullah Salih'in desteği ile .balad

Arabistan'n hesaplamalarına göre operasyon kısa bir sürede sona erecekti ve inkılaplar vazgeirmek ve .evlerine geri döndürmek için Mensur Hadi'yi tekrar iktidara tayacaklardı

Yemen halkına kar balatları savan zerinden 2 yıl gemesiyle, 12 bin kişinin im ve 20 bin kişinin yaralanması sonucuna ulaşıldı ancak Arabistan hiçbir hedefine ulaşamadı.

Henüz Mensur Hadi yönetime geri dönmeyi, Yemen direniş sadece teslim olmamakla kalmadı hatta uan Arabistan sınırlarında Suudi askerlerle savaşıyorlar ve onlara kayıplar verdiriyorlar ve Arabistan sınıra etki ediyorlar ve yine direnişleri Arabistan topraklarının üzerine kadar etki etmektedir.

Elbette bunu söyleyebiliriz ki Arabistan 2 yılın ardından hiçbir hedefine ulaşamadı ve her geçen gün Yemen bataklığında biraz daha batmaktadır.

Lübnan: 2 yıllık ekiminin ardından direnişin isteklerinin yerine getirilmesi

Lübnan'da Aralık 2015'te Sait Hariri yeni hükümeti kurmakla grevlendirildi ancak ay sonuna kadar hükümet kurulamadan yönetilmesi olay bu şekilde için büyük sorunlara neden oldu.

Ve yine hükümetin kurulması sürecini balatmak için Miel Avn'ın cumhurbaşkanı olarak seçilmesi yine Aralık ayının sonundaydı ve Ocak ayında Lübnan hükümeti kuruldu. Burada önemli nokta şudur; bu sürecin başlamasının uzun sürmesinin nedeni, 14 Mart harekati ile bölgesel desteklerinin yani Arabistan'ın direniş taraftarlarından oluşan 8 Mart harekatiyle olan anlamazlıdır ve bu durum iki tarafın adaylarının cumhurbaşkanı seçimlerinde sorunlarla karşılaşmalarına sebep oldu. Bu arada direnişin aday olan Miel Avn cumhurbaşkanına seçildi ve Sait Hariri kabineyi kurmakla grevlendirildi.

Avrupal ve uluslararası birokl gözlemci tarafından Miel Avn'ın cumhurbaşkanına seçilmesi Lübnan'da direnişin 8 Mart ile 14 Mart hareketleri arasında ve yine Arabistan ile İran arasındaki bölgedeki başarılar olarak değerlendirildi.

Irak: Suudi büyükelçinin sınır edilmesi ve Riyad-Bağdat ilişkisinin zayıflaması

Irak, Saddam Husein'in devrilmesi ve Amerikan askerlerinin İrak'ten kışın ardından İranla ilişkilerin gerilememesi bir şekilde ilerlemesine ahit oldu. Bu ibirlii siyasi, askeri ve ekonomik alanda yavaş bir ilerledi ki bazı bölge ülkelerini perian etti. İranda iki İrak'ten İran ile İraklı üst düzey siyasilerin ziyaretleri normalleşti durumdadır ve Türk komu ile ekonomik ibirliinde de çok az anlamazlık vardır. İran'ın Türkiye ile ibirlii 14 milyar dolar değerindedir ve İran'ın Irak ile ibirlii yaklaşık 13 milyar dolar değerindedir.

Arabistan uzun süren bir ekiminin ardından Irak'taki görevi kabul etti ve stratejisini yeni bir taktikle ilerletmek için 25 yılın ardından iki ülke ile ilişkilerini büyükelçi düzeyine tamar karar aldı.

Ancak 2016 yıl Aralık ayında Irak'ta faaliyetlerine balayan Samir Subhan yaptı aklamalarla birokl defa Irak halkını ve siyasetlerini fkelendirdi. Subhan Irak Gnl Glerinin Irak halk tarafından sevilmediğini iddia ediyordu.

Subhan ayrıca İran'ın Arap halk arasında fitne tohumu ekmekle sulam ve kendi sosyal hesabında u paylamada bulunmuştu: İran karmaa karmak istiyor ve İslam-Sunni savaşı kararak Araplar yok etmeye alıyor. İran'ın İslam Araplara karşı herhangi bir inanc yoktur; İslam Arapların da İran'a inanc yoktur.

Sunhan'ın bu müdahaleci aklamalar İraklı halk görüşlerinin tepkisine neden oldu ve en sonunda Irak Dileri Bakanları Arabistan hükümetinden bu kiiyi deitirmesini istedi. Arabistan hükümeti de Subhan'ın İleri Bakanları Fars Krfezi ilerine atadı ve İrakla diplomatik ilişkilerini azaltarak, Arabistan'ın Almanya'daki askeri eliliine bal olan Abdulaziz El-emri'yi Arabistan Maslahatgzar olarak Bağdat'a atadı.

Arabistan durumu kendi lehine deitirmek için Subhan'ın almalarna çok gveniyordu yavaş ki bu kişinin Irak'tan karşılaşmasıyla Suud Hanedan'ının İlerilerde olduğu gibi Irak'ta da yenilgiye uğradı konuulmaya balandı.

Suriye: Büyük harcamalar ve atekes sürecinin askya alınması

Suriye krizinin balamamasıyla, Arabistan 3 ay içinde Bear Esad hükümetini devirebileceğini dnyordu ve bu sebeple bu İrak'teki terriştlere silah ve tehzat göndermeye baladı. Suud Hanedan İran ve direnişin müttefiki bir İkeyi kendi tarafına ekebilmek için milyarlarca dolar harcadı ancak sonu tamar milyarlarca dolarlık harcamanın 6 yılın sonunda yapılan atekes görüşmelerinde ve yine yakın zamanda müzakerelerdeki gidiatta herhangi bir etkisi olmadı ve Suriye'de hükümeti devirme politikasından vazgeçilmi oldu.

Bölgede 6 yıl süren savaşı ve başarılarla dolu bir karne

uansız bölgede balayan İslami uyan ve inkılap hareketinin zerinden 6 yıl geçmektedir ve bölgede İran ile Arabistan arasındaki savaşı herkes tarafından bilinen hedef için mücadele edilmektedir. Tamar yaan olaylara karşı bir göz atıldığında u soru akla gelebilir; Arabistan liderliğindeki Krfezi ibirlii uras neden İran ile

stratejik ibirlili grmesi yapmak istiyor ve byk ihtimalle belki de bu olaylar vesilesiyle ran'n bu iste
.uygulamada verdii cevap da anlalabilir

Her ne kadar Kuveyt iileri bakan ran'n bu mektubu kabul etmesiyle durumun deiececini mit ettii belirtmi
olsa da ancak anlalan o ki Arabistan ran konusundaki yeni siyasetiyle de bir sonuca ulalacak gibi
.grnmyor

Yazar: Ali Haydari
tesnim